

Bemærkninger til forslaget

I. Makedonien har ved et brev af den 18. september 2001 fra præsident Trajkovski anmodet NATO om bistand til sikring af de internationale observatører, der er udstationeret i Makedonien som led i gennemførelsen af fredsaftalen (eller rammeaftalen) af den 13. august 2001 mellem de slavisk-makedonske og de etnisk albanske parter. Fredsaftalen omfatter blandt andet forfatningsændringer, som vedrører det albanske sprogs status og sammensætningen af politistyrken i Makedonien.

NATO-rådet har besluttet at imødekomme anmodningen fra Makedoniens præsident Trajkovski om en sådan indsats (operation "Amber Fox"). FNs sikkerhedsråd vedtog den 26. september 2001 resolution 1371, hvormed indsatsen bydes velkommen og endoseseres.

II. Første skridt til sikring af freden i Makedonien var en afvæbning af de etniske albanske oprørere. NATO gennemførte en tidsbegrænset indsats (operation "Essential Harvest"), som havde til formål at sikre indsamling af våben, samtidig med at fredsftalen og de påkrævede forfatningsændringer blev godkendt i det makedonske parlament. I perioden frem til den 26. september 2001 blev der indsamlet mere end 3.800 våben fra oprørsstyrkerne med henblik på destruktion. Den overordnede ledelse af operationen, der omfattede over 4500 soldater, blev varetaget af den danske generalmajor Gunnar Lange, som blev støttet af bl.a. et mindre antal danske stabsofficerer, mens den taktiske ledelse af operationen blev forestået af en britisk brigadegeneral. Danmark bidrog ikke til operationen med egentlige militære styrker. Den opfølgende indsats "Amber Fox" har til formål at støtte sikkerheden for de internationale observatører udsendt af OSCE og EU, som blandt andet overvåger parternes opfyldelse af fredsftalen. Danmark bidrager med observatører både i OSCE- og EU-regi.

Ansvaret for observatørernes sikkerhed påhviler principielt de makedonske myndigheder. NATO vil være til stede for at yde støtte i det omfang, de makedonske myndigheder ikke kan varetage opgaven, og støtten vil i givet fald ske i samråd med disse myndig-

heder. I nødstilfælde vil opgaven bl.a. kunne omfatte evakuering og ekstraktion. Derimod vil der som udgangspunkt ikke være tale om at lægge sig imellem stridende parter. NATOs støtte til de internationale observatørers sikkerhed vil være et væsentligt bidrag til at sikre, at fredsftalen kan gennemføres som planlagt. Uden NATOs fortsatte tilstedeværelse vil der være øget risiko for, at konflikten blusser op igen og spreder sig til andre dele af regionen.

III. Operationen ventes at omfatte sammenlagt ca. 1000 tropper. Styrken vil være deployeret i selve Makedonien. NATOs militære myndigheder har udarbejdet en operationsplan. Den 26. september 2001 godkendte NATO-rådet operationsplanen, og aktiverede procedurerne for generering af styrker. NATO-medlemslandene er blevet konsulteret med henblik på eventuelle bidrag. Tyskland har erklæret sig rede til at stå i spidsen for indsatsen og bidrage med en betydelig del af styrken. Operationen ventes ledet af generalmajor Lange. Danmark vil kunne bidrage med ca. 40 soldater, herunder en spejderdeling på ca. 30 soldater. Herudover vil en mindre forøgelse af det eksisterende nationale støtteelement være nødvendig. Muligheden for deltagelse af ikke-NATO medlemmer ventes holdt åben. Blandt andet på grund af terrorhandlingerne den 11. september 2001 har man fra amerikansk side klart tilkendegivet, at USA alene vil kunne indtage en begrænset støtterolle.

Varigheden af operationen er i første omgang sat til ca. tre måneder, men med mulighed for forlængelse. Det er generelt hensigten, at den internationale civile tilstedeværelse i Makedonien skal løbe frem til parlamentsvalget, der ifølge fredsftalen skal afholdes senest den 27. januar 2002.

IV. Situationen i Makedonien præges af spændinger mellem den makedonsk-slaviske befolkningsgruppe og det etnisk albanske mindretal. Kampe brød ud mellem regeringsstyrker og albanske oprørsgrupper i marts 2001. Efter et omfattende internationalt pres dannede de slaviske og albanske partier i april en samlingsregering med deltagelse af alle partier i det makedonske parlament. Målet var at iværksætte en